

תוכן עניינים

1. בניית שפה משותפת: רציונל ומטרות ..... ע"מ 1
2. התארגנות ..... ע"מ 2 - 13
3. הכרות עם ספר הלימוד..... ע"מ 14
4. פרוט והכללה ..... ע"מ 15 - 18
5. ניסוח תשובה..... ע"מ 19 - 20
6. קריאת טקסט ..... ע"מ 21 - 32
7. למידה למבחן..... ע"מ 33 - 35
8. דגם לבניית שיעור ..... ע"מ 36

1. בניית שפה משותפת

רציונל

מתוך המציאות עלה הצורך לפתח שפה משותפת, אינטרדיסציפלינרית, שבה כל צוות המורים עוסק באותן מיומנויות הלמידה במקביל, ובהתאם לתוכנית הלימודים בתחום הנלמד.

מטרות

* ריכוז אסטרטגיות למידה:

1. הבנת הנקרא.

2. הבעה.

3. התארגנות.

4. למידה למבחן.

5. זכירה יעילה.

* בניית תוכנית לימודים אחידה בכל תחום הכוללת תוכנית גרעין והרחבה, ושילוב

אסטרטגיות הלמידה.

* גיבוש דרכי הערכה:

1. הערכה מעצבת.

2. הערכה מסכמת אחידה לכל תחום דעת.

* המלצה על דגם לבניית שיעור.

2. התארגנות

- א. תוכניות לימודים שנתיות.
- ב. פרישת נושאי הלמידה במקצוע.
- * טכניקות להערכה בכתה.
- ג. בסיום כל מקצוע יוקדש חוצץ/ניילונית - "כלים יעילים ללמידה":
  1. שאלון הערכה עצמית.
  2. אסטרטגיות הלמידה שנרכשו/כרטיסיות הניווט.
  3. מאגר שאלות שנבנה לקראת המבחן במהלך השיעורים.
  4. כלים לזכירה – ללקט מתוך נסיונם של התלמידים ולרכז.

פרישת נושאי הלמידה במקצוע _____ לשנת _____

הלימודים _____ שכבה _____

תלמידים יקרים!

לפניכם פרישה שנתית של תוכנית הלימודים במקצוע _____ .
התוכנית מרכזת את כל נושאי הלמידה, הזמן שיוקדש ללמידת כל נושא, המיומנויות הנרכשות וכן דרכי הערכה. התוכנית תסייע בידכם לעקוב אחר תהליך הלמידה. אנא עקבו אחר התקדמותכם.

בברכה,

צוות המורות ל_____

דרישות המקצוע

המקצוע נלמד במהלך 2/3/4 שעות שבועיות.
עליכם להביא לכל שיעור את הציוד הנדרש - _____
הכנת שיעורי בית הינה חלק חשוב לקידום ההישגים במקצוע הנלמד. הציון בתעודה יפגע לאחר אי הבאת ציוד ואי הכנת שיעורי בית במשך שלוש פעמים.
יש להגיע בזמן לכל שיעור, למלא אחר ההוראות הנדרשות ולקחת חלק בכל המטלות.

הערכה

כאן יצוינו:

ארועי הערכה - מבחן, בוחן, עבודת הגשה...
מרכיבי הערכה – משקל יחסי באחוזים לכל אירוע.

הקניית אסטרטגיות להפקת משמעות

באמצעות כרטיסי ניווט

יש להקפיד על הכנת ערכת כרטיסי ניווט שתלווה את התלמיד הן בבית הספר והן בשעות הלמידה העצמאיות שלו, וזאת על מנת שהתלמיד יישם את הנלמד, וישפר את הישגיו בכל מקצועות הלימוד.

שלבי הלמידה באמצעות כרטיסי ניווט:

1. איתור הבעיה העומדת בפני התלמיד.
2. בניה משותפת של כרטיס ניווט לפתירת הבעיה או לחילופין, נתינתו לתלמיד (בהתאם לרמת היכולת של הלומד).
3. עבודה מדורגת מתווכת תוך שימת דגש על שלבי העבודה המוצגים בכרטיס הניווט, והבנתם.
4. תרגול כרטיסי הניווט במשימות שונות ובתכנים מגוונים.

3. הכרות עם ספר הלימוד

מטרה

פיתוח מיומנות ההתמצאות למען יעילות הלמידה.

הכרות עם ספר הלימוד - כרטיסיית ניווט למורה

1. שם הספר (התייחסות לשם כהטרמה לנושאים שיילמדו במשך השנה).

2. תוכן העניינים: מה כולל תוכן העניינים?

מה מטרותיו?

3. מבנה הפרקים: מבוא

כתרות

תמונות/צילומים

מושגים

שאלות

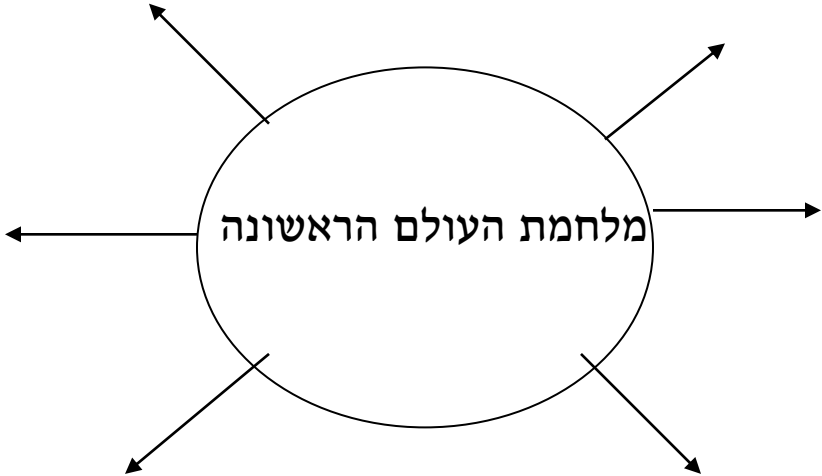
תרשימים

מפות

4. פרוט והכללה

פרוט והכללה + הטרמה לנושא חדש

ע"י שמש אסוציאציות וטבלה

מיין את האסוציאציות בטבלה ותן שם מתאים לכל קבוצה:

5. ניסוח תשובה

א. ניסוח תשובה בעזרת דגם ובהתייחסות לתרשים / מיפוי:

1. הצגת דגם לכתיבת תשובה מלאה.

2. "יציקת" החומר פנימה (בעזרת או בלי עזרת תרשים/מיפוי).

ב. ניסוח תשובה לפי שלבים:

1. שמש אסוציאציות על הנושא המדובר (בעזרת מילות שאלה - מי

מדוע, איך...)

2. מיון והכללה – חלוקת האסוציאציות לנושאים ומתן כותרות לקבוצות.

3. סידור ברצף של הנושאים.

4. בניית התשובה ע"פ הדגם.

ג. בדיקה עצמית לפני הגשת תשובה – כרטיסיית ניווט.

דגם לניסוח תשובה מלאה

פתיחה: הצגת הנושא

גוף: חלוקה לפסקות עפ"י הנושאים (ההכללות) ופירוט כל נושא.

לדוגמא:

א. אקספוזיציה – הגדרה ופרוט זמן, מקום דמויות.

ב. רצף העלילה – הגדרה ופרוט של החלקים.

ג. סיום - הגדרת סוג הסיום ופרוט.

סיום: חזרה, מסקנה, המלצה, דעה אישית.

6. קריאת טקסט

1. קריאת טקסט ממוקדת מטרה ע"פ שלבים:

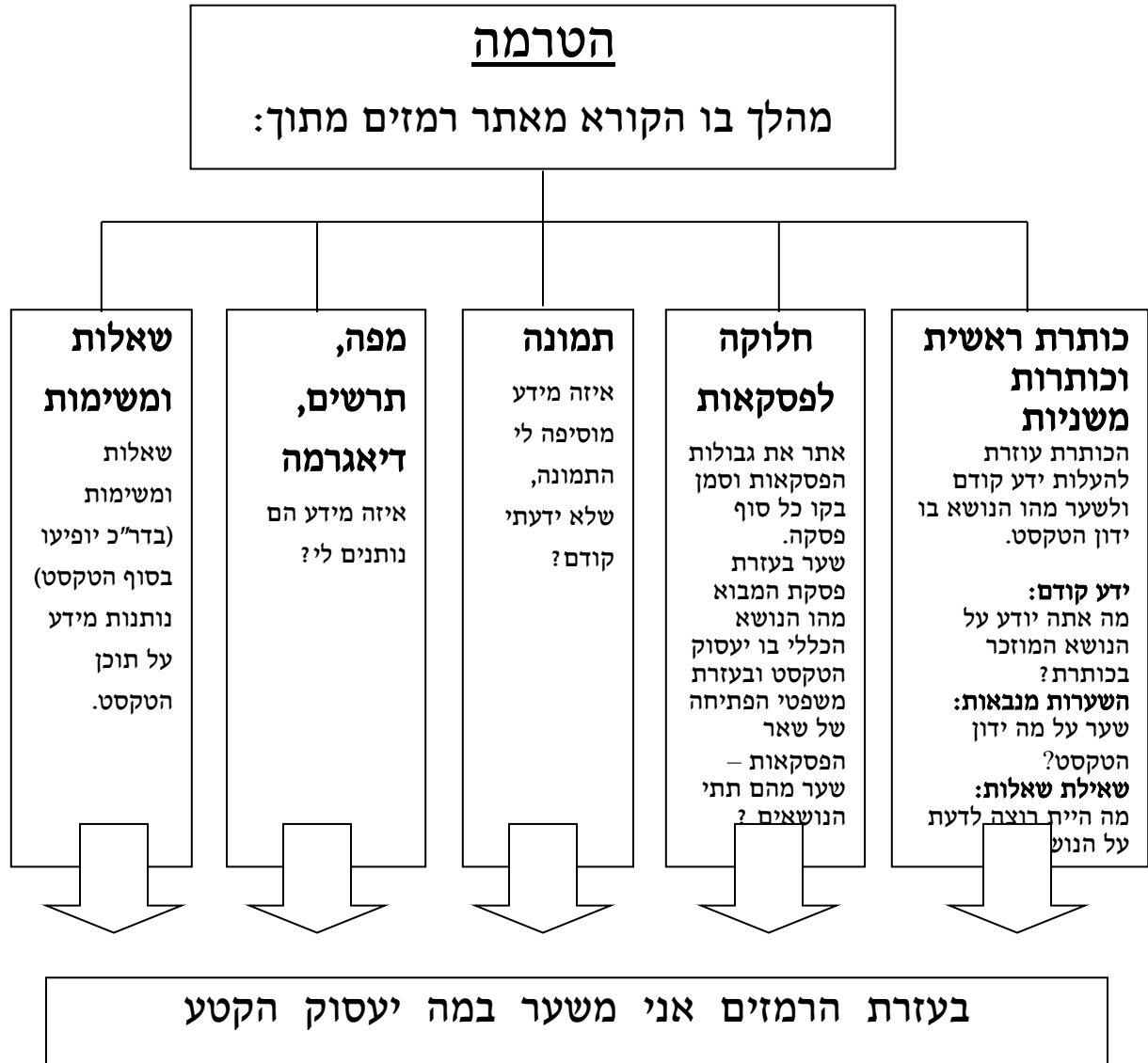
א. הטרמה

ב. מהלך קריאה

ג. סיום קריאה

2. דגם לעיבוד חומר.

3. דוגמא לפרק בהסטוריה מנותח ע"פ שלושת השלבים.

מהלך קריאה

מהלך בו הקורא מאתר מידע עיקרי

1. **עצור** קריאתך בסוף פסקה.

2. **חזור** לתחילת הפסקה.

3. **שאל את עצמך**: א. מהם הפרטים הכי חשובים? סמן את

מילות/משפטי המפתח בעפרון.

ב. מהו הנושא בו עוסקים הפרטים? סמן בהערת

שוליים.

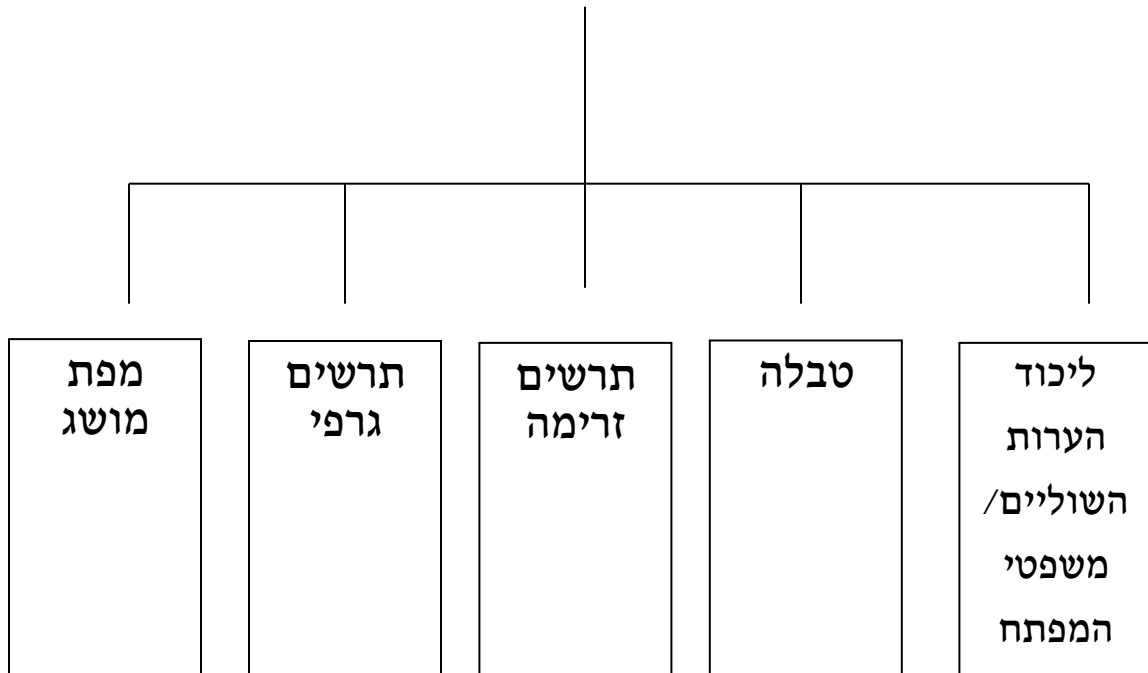

4. **בדוק**: האם לא שכחת מידע חשוב?

האם סימנת מידע מיותר?

סיום קריאה

מהלך בו הקורא מארגן את המידע

7. למידה למבחן

א. ארגון זמן בעזרת טבלה או עוגת חלוקת זמן.

ב. תומכי זכרון: אסוציאציות צליליות

סיפור אישי

ראשי תיבות

צבעים

סימנים

מספור

ארגון החומר בעזרת תרשים זרימה, טבלאות

פתקים, שליפים

כל נושא על כרטיסיה בצבע נפרד

המללה של החומר הנלמד

הקלטה בטייפ

למידה בזוגות

ג. חזרה על בנק שאלות שנבנה במהלך השיעורים.

8. דגם לבניית שיעור

תכנים	חלק השיעור / זמן
<p>* הצגת נושא השיעור (גם על הלוח).</p> <p>במידה והשיעור מהווה המשך לנושא שנלמד יש לעורר את הידע הקודם (שמש אסוציאציות, בדיקת ש"ב, חידון, רשימת מילים, תמונות)</p> <p>* הצגת מטרות השיעור בזיקה לנושא הנלמד + אסטרטגית למידה אחת הנדרשת להשגת המטרה.</p>	<p><u>פתיחה</u></p> <p>5-10 דקות</p>
<p>בסיום כל מטרה בגוף השיעור יש לתת הפסקה – זמן לעיבוד המידע ע"י משימות ברמות שונות. לדוגמה:</p> <p>1. חיבור למטרות (קדימה ואחורה – אחסון מידע חדש ובמקביל ביסוס ושמירה על המידע הישן)</p> <p>2. שאלה מסכמת</p> <p>3. משפט מסכם שנכתב על הלוח</p> <p>4. מילים חשובות</p> <p>5. דף עבודה</p> <p>6. משימה בזוגות/קבוצתית</p> <p>7. משחקים</p> <p>8. חידון</p>	<p><u>גוף</u></p> <p>30 דקות</p>
<p>* מה למדנו היום?</p> <p>* שאלה מסכמת שתכנס למאגר השאלות הנבנה למבחן.</p> <p>* סיכום השיעור ע"י מיפוי/תרשים ובמקביל הפסקה המסכמת היוצאת ממנו:</p> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p style="display: flex; justify-content: space-around; font-size: 2em; font-weight: bold;">ל וח</p> <p style="display: flex; justify-content: space-around; font-size: 1.2em;">פסקה מסכמת תרשים/מיפוי</p> </div> <p>* משוב המורה על תכנון השיעור</p>	<p><u>סיכום</u></p> <p>5-10 דקות</p>

בניית

שפה

משותפת

ליקטו, עיבדו וערכו:

יוסף לוצי

בורנפלד יעל

טוניק שחר